

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTECH FINANCOVANÝCH Z OSMÉHO, DEVÁTÉHO A DESÁTÉHO EVROPSKÉHO ROZVOJOVÉHO FONDU
(ERF)**

Výroční zpráva o činnostech financovaných z osmého, devátého a desátého Evropského rozvojového fondu (ERF)

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	1–10
Zvláštní charakteristiky evropských rozvojových fondů	2–10
Kapitola I – Osmý, devátý a desátý ERF	11–15
Provádění	11–14
Výroční zpráva Komise o finančním řízení osmého až desátého Evropského rozvojového fondu	15
Kapitola II – Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti pro ERF	16–51
Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti pro osmý, devátý a desátý Evropský rozvojový fond (ERF) předkládané Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora	I–X
Informace na podporu prohlášení o věrohodnosti	16–44
Rozsah a koncepce auditu	16–18
Spolehlivost účetní závěrky	19–20
Správnost operací	21–30
Účinnost systémů	31–44
Závěry a doporučení	45–51
Závěry	45–47
Doporučení	48–51

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ÚVOD

1. V této výroční zprávě se předkládá posouzení týkající se evropských rozvojových fondů (ERF), které provedl Účetní dvůr. Hlavní údaje o příslušných činnostech a výdajích za rok 2012 uvádí **Tabulka 1**.

Tabulka 1 – Evropské rozvojové fondy – hlavní informace 2012

(v mil. EUR)

Rozpočtová hlava	Oblast politiky	Popis	Platby 2012	Způsob rozpočtového řízení	
Evropské rozvojové fondy	8. ERF	Operační výdaje	Projekty	22	decentralizované
			Projekty	5	přímé centralizované
			Projekty	2	nepřímé centralizované
			Projekty	0	sdílené
		Správní výdaje	Rozpočtová podpora	0	přímé centralizované
				0	
				29	
	9. ERF	Operační výdaje	Projekty	383	decentralizované
			Projekty	95	sdílené
			Projekty	90	přímé centralizované
			Rozpočtová podpora	16	přímé centralizované
		Správní výdaje	Projekty	15	přímé centralizované
				0	
				599	
	10. ERF	Operační výdaje	Rozpočtová podpora	824	přímé centralizované
Projekty			775	sdílené	
Projekty			624	decentralizované	
Projekty			299	přímé centralizované	
Správní výdaje		Projekty	45	nepřímé centralizované	
			97		
			2 664		

Operační výdaje celkem (projekty)	2 355
Operační výdaje celkem (rozpočtová podpora)	840
Správní výdaje celkem	97
Platby celkem	3 292
– zálohy	1 738
+ zúčtování záloh	1 369
Auditovaný soubor	2 923

Individuální závazky celkem ⁽¹⁾ **3 226**

Souhrnné závazky celkem ⁽¹⁾ **3 163**

(¹) Souhrnné závazky se týkají rozhodnutí o financování. Individuální závazky se týkají jednotlivých smluv.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Zvláštní charakteristiky evropských rozvojových fondů

2. Evropské rozvojové fondy jsou hlavním nástrojem poskytování pomoci Evropské unie určené na rozvojovou spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) a zámořskými zeměmi a územími (ZZÚ). Současný rámec vztahů Evropské unie se státy AKT a se ZZÚ tvoří dohoda o partnerství podepsaná v Cotonou dne 23. června 2000 na období dvaceti let (dále jen „dohoda z Cotonou“). Hlavním cílem dohody je omezení a konečné vymýcení chudoby.

3. Jednotlivé ERF jsou financovány členskými státy, řídí se svými vlastními finančními nařízeními a jsou spravovány Evropskou komisí mimo rámec souhrnného rozpočtu EU. Evropská investiční banka (EIB) spravuje investiční nástroj, na který se nevztahuje prohlášení o věrohodnosti, které vydává Účetní dvůr, ani postup udílení absolutoria Evropským parlamentem ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. ERF řídí téměř výhradně Generální ředitelství Komise pro rozvoj a spolupráci (dále jen „GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid“), které také spravuje širokou škálu výdajů z rozpočtu EU ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Viz články 118, 125 a 134 nařízení Rady (ES) č. 215/2008 ze dne 18. února 2008 o finančním nařízení pro 10. Evropský rozvojový fond (Úř. věst. L 78, 19.3.2008, s. 1) a stanovisko Účetního dvora č. 9/2007 k návrhu tohoto nařízení (Úř. věst. C 23, 28.1.2008, s. 3).

⁽²⁾ Pravidla pro audit těchto operací Účetním dvorem v roce 2012 stanovila trojstranná dohoda mezi EIB, Komisí a Účetním dvorem (článek 134 nařízení (ES) č. 215/2008).

⁽³⁾ Generální ředitelství pro humanitární pomoc a civilní ochranu (GŘ ECHO) řídí 1,2 % výdajů z ERF.

⁽⁴⁾ Viz kapitola 7 „Vnější vztahy, rozvoj a rozšíření“ výroční zprávy Účetního dvora o plnění rozpočtu EU za rok 2012.

PŘÍPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

5. Opatření ERF se provádějí prostřednictvím projektů a rozpočtové podpory⁽⁵⁾ ve třech hlavních režimech. V roce 2012 bylo 43 % plateb provedeno v rámci centralizovaného řízení, 30 % v rámci decentralizovaného řízení a 27 % v rámci společného řízení⁽⁶⁾ (viz **Tabulka 1**).

6. Výdaje zahrnuté do této zprávy jsou vynakládány celou řadou realizačních metod uskutečňovaných v 79 zemích. Pravidla a postupy jsou často složité, včetně pravidel a postupů pro nabídková řízení a zadávání zakázek. Účetní dvůr posuzuje riziko jako z podstaty vysoké.

7. Ve dvou oblastech (rozpočtová podpora⁽⁷⁾ a příspěvky EU na projekty financované větším počtem dárců, které provádějí mezinárodní organizace⁽⁸⁾), například OSN) povaha nástrojů a platebních podmínek omezuje míru, v níž jsou operace náchylné k chybám, kterou definuje audit Účetního dvora zaměřený na správnost.

8. Rozpočtová podpora je vyplácena na pomoc souhrnnému státnímu rozpočtu nebo rozpočtu státu pro konkrétní politiku či cíl. Účetní dvůr zkoumá, zda Komise dodržela zvláštní podmínky pro výplaty rozpočtové podpory dotčené partnerské zemi a prokázala, že byly splněny obecné podmínky způsobilosti (například pokrok v řízení financí veřejného sektoru).

9. Komise má nicméně značnou volnost rozhodování o tom, zda tyto obecné podmínky byly splněny. Audit Účetního dvora zaměřený na správnost nemůže jít za rámec fáze, kdy je podpora vyplacena partnerské zemi. Převáděné finanční prostředky jsou pak slučovány s ostatními zdroji v rozpočtu přijímající země. Jakékoli nedostatky ve finančním řízení země tak nepovedou k chybám v auditu správnosti, který provádí Účetní dvůr.

⁽⁵⁾ Rozpočtová podpora zahrnuje převod finančních prostředků ze strany Komise do vnitrostátního rozpočtu partnerské země. Zajišťuje dodatečné rozpočtové zdroje na podporu vnitrostátní rozvojové strategie.

⁽⁶⁾ V režimu centralizovaného řízení je podpora prováděna přímo útvary Komise (ústřední útvary nebo delegace) nebo nepřímo vnitrostátními orgány (např. rozvojová agentura členského státu EU). V režimu decentralizovaného řízení je provádění přeneseno na třetí zemi. V režimu společného řízení je provádění přeneseno na mezinárodní organizaci.

⁽⁷⁾ Hrubé platby v roce 2012 odhadovány na 840 milionů EUR.

⁽⁸⁾ Hrubé platby v roce 2012 odhadovány na 632 milionů EUR.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

10. Příspěvky Komise na projekty financované větším počtem dárců jsou sdružovány s příspěvky ostatních dárců a nejsou vyčleněny pro konkrétní identifikovatelné položky výdajů.

KAPITOLA I – OSMÝ, DEVÁTÝ A DESÁTÝ ERF**Provádění**

11. Dohody o ERF jsou obvykle uzavírány na období závazku zhruba pěti let, platby však mohou být prováděny po delší dobu. V roce 2012 byly prováděny platby z osmého, devátého a desátého ERF. Osmý ERF (1995–2000) činí 14 625 milionů EUR a devátý ERF (2000–2007) 15 200 milionů EUR.

12. Desátý ERF (2008–2013) činí celkem 22 682 milionů EUR. Z uvedené částky je 21 967 milionů EUR přiděleno zemím AKT a 285 milionů EUR zámořským zemím a územím. Tyto částky zahrnují 1 500 milionů EUR a 30 milionů EUR pro investiční nástroj, který EIB spravuje pro země AKT, resp. ZZÚ. Na výdaje Komise na programování a provádění ERF je pak vyhrazeno 430 milionů EUR.

13. V roce 2012 činily celkové příspěvky od členských států 2 600 milionů EUR.

14. **Tabulka 2** uvádí údaje o kumulativním čerpání zdrojů z ERF během roku 2012. Individuální závazky byly o 27 % vyšší než původní odhad, zejména v důsledku schválení podpory EU pro iniciativu Udržitelná energie pro všechny ve výši 400 milionů EUR, která původně nebyla plánována. Platby převýšily původní odhad o 8 %, hlavně v důsledku vyšší částky závazků, než se předpokládalo. Zbývající závazky zůstaly v porovnání s rokem 2011 stabilní.

Výroční zpráva Komise o finančním řízení osmého až desátého Evropského rozvojového fondu

15. Finanční nařízení pro desátý ERF Komisi ukládá, aby každoročně podávala zprávu o finančním řízení evropských rozvojových fondů⁽⁹⁾. Podle názoru Účetního dvora tato zpráva přesně uvádí relevantní finanční informace.

⁽⁹⁾ Články 118, 124 a 156 nařízení Rady (ES) č. 215/2008.

Tabulka 2 – Čerpání zdrojů ERF k 31. prosinci 2012

(v mil. EUR)

	Stav na konci roku 2011		Plnění rozpočtu během rozpočtového roku 2012 (v čisté výši) ⁽⁶⁾				Stav na konci roku 2012				
	Celková částka	Míra plnění ⁽²⁾	8. ERF ⁽³⁾	9. ERF ⁽³⁾	10. ERF	Celková částka	8. ERF	9. ERF	10. ERF	Celková částka	Míra plnění ⁽²⁾
A – ZDROJE ⁽¹⁾	48 854		– 79	– 102	246	66	10 584	16 450	21 885	48 920	
B – ČERPÁNÍ											
1. Souhrnné závazky ⁽⁴⁾	40 827	83,6 %	– 64	– 297	3 524	3 163	10 576	16 157	17 258	43 991	89,9 %
2. Individuální závazky ⁽⁵⁾	34 833	71,3 %	– 46	– 187	3 460	3 226	10 448	15 504	12 107	38 059	77,8 %
3. Platby	29 208	59,8 %	15	539	2 655	3 209	10 345	14 566	7 507	32 417	66,3 %
C – Zbývající závazky (B1 – B3)	11 619	23,8 %					231	1 591	9 751	11 574	23,7 %
D – Disponibilní zůstatek (A – B1)	8 027	16,4 %					8	293	4 627	4 929	10,1 %

⁽¹⁾ Zahrnují původní přidělené prostředky do osmého, devátého a desátého ERF, spolufinancování, úroky, různé zdroje a převody z předchozích ERF.

⁽²⁾ V procentech zdrojů.

⁽³⁾ Záporné částky odpovídají zrušeným závazkům.

⁽⁴⁾ Souhrnné závazky se týkají rozhodnutí o financování.

⁽⁵⁾ Individuální závazky se týkají jednotlivých zakázek.

⁽⁶⁾ Čisté závazky po zrušení závazků. Čisté platby po zpětně získaných částkách.

Zdroj: Účetní dvůr, zpracováno na základě zpráv o finančním plnění ERF a účetní závěrky k 31. prosinci 2012.

KAPITOLA II – PROHLÁŠENÍ ÚČETNÍHO DVORA O VĚROHODNOSTI PRO ERF**Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti pro osmý, devátý a desátý Evropský rozvojový fond (ERF) předkládané Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora**

I – V souladu s ustanoveními článku 287 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a článku 141 finančního nařízení pro 10. ERF, který se vztahuje také na předchozí ERF, provedl Účetní dvůr audit:

- a) roční účetní závěrky osmého, devátého a desátého Evropského rozvojového fondu, jež obsahuje rozvahu, výsledovku, výkaz peněžních toků, výkaz změn čistých aktiv a přehled pohledávek evropských rozvojových fondů a zprávu o finančním plnění za rozpočtový rok 2012, schválené Komisí dne 16. července 2013;
- b) legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá, spadajících do právního rámce ERF u té části zdrojů ERF, za jejichž finanční řízení odpovídá Komise ⁽¹⁰⁾.

Odpovědnost vedení

II – Podle článků 310 až 325 Smlouvy o fungování Evropské unie a podle finančních nařízení pro osmý, devátý a desátý ERF je vedení odpovědné za vypracování a prezentaci roční účetní závěrky ERF na základě mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor ⁽¹¹⁾ a za legalitu a správnost operací, na nichž se tato roční účetní závěrka zakládá. Součástí této odpovědnosti vedení je navrhnout, zavést a provádět vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení a věrnou prezentaci účetní závěrky, jež neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Vedení je rovněž odpovědné za zajištění toho, aby činnosti, finanční operace a informace, na nichž se zakládá účetní závěrka, byly v souladu s příslušnými předpisy. Konečnou odpovědnost za legalitu a správnost operací, na jejichž základě je závěrka ERF sestavena, nese Komise (článek 317 SFEU).

Odpovědnost auditora

III – Účetní dvůr je na základě svého auditu povinen předložit Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účetní závěrky a legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Účetní dvůr provedl audit v souladu s mezinárodními auditorskými standardy a etickými kodexy vydanými Mezinárodní federací účetních (IFAC) a mezinárodními standardy nejvyšších kontrolních institucí vydanými Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). V souladu s těmito standardy je Účetní dvůr povinen naplánovat a provést audit tak, aby získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka ERF neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti a že uskutečněné operace jsou legální a správné.

⁽¹⁰⁾ Podle článků 2, 3, 4, čl. 125 odst. 4 a článku 134 finančního nařízení pro 10. ERF se toto prohlášení o věrohodnosti nevztahuje na tu část zdrojů ERF, kterou spravuje EIB na vlastní odpovědnost.

⁽¹¹⁾ Účetní pravidla a metody přijaté účetním ERF vycházejí z mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS) vydávaných Mezinárodní federací účetních (IFAC), a nejsou-li k dispozici, pak mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) vydávaných Radou pro mezinárodní účetní standardy (IASB).

IV – Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce a o legalitě a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizika významných (materiálních) nesprávností v účetní závěrce a rizika, že uskutečněné operace nejsou ve významné (materiální) míře, ať z důvodu podvodu nebo chyby, v souladu s požadavky právního rámce ERF. Při vyhodnocování těchto rizik auditor zkoumá vnitřní kontroly, které se vztahují k sestavení a věrné prezentaci účetní závěrky, a zavedené systémy dohledu a kontroly, jejichž cílem je zajistit legalitu a správnost operací, a navrhuje auditorské postupy, které jsou za daných okolností vhodné (nikoliv ale za účelem vydání výroku o účinnosti systému vnitřní kontroly). Při auditu se rovněž hodnotí vhodnost uplatňovaných účetních zásad a přiměřenost provedených účetních odhadů a také celková prezentace účetní závěrky.

V – Účetní dvůr se domnívá, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné k tomu, aby na jejich základě mohl vydat své výroky.

Spolehlivost účetní závěrky

Výrok o spolehlivosti účetní závěrky

VI – Podle názoru Účetního dvora roční účetní závěrka osmého, devátého a desátého ERF za rozpočtový rok 2012 ve všech významných (materiálních) ohledech věrně zobrazuje finanční situaci ERF k 31. prosinci 2012, výsledky jejich činností, změny čistých aktiv a peněžní toky za daný rok v souladu s ustanoveními finančního nařízení ERF a mezinárodně uznávanými účetními standardy pro veřejný sektor.

Legalita a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka

Příjmy

Výrok o legalitě a správnosti příjmů, na nichž se zakládá účetní závěrka

VII – Podle názoru Účetního dvora jsou příjmy, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2012, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Závazky

Výrok o legalitě a správnosti závazků, na nichž se zakládá účetní závěrka

VIII – Podle názoru Účetního dvora jsou závazky, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2012, ve všech významných ohledech legální a správné.

Platby*Východisko pro záporný výrok o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka*

IX – Účetní dvůr dospěl k závěru, že systémy dohledu a kontroly jsou z hlediska zajišťování legality a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka, částečně účinné. Účetní dvůr odhaduje, že nejpravděpodobnější míra chyb u výdajových plateb z osmého, devátého a desátého Evropského rozvojového fondu činí 3,0 %.

Záporný výrok o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka

X – Vzhledem k významnosti skutečností popsanych v odstavci „východisko pro vyjádření záporného výroku o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka“, se Účetní dvůr domnívá, že platby, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2012, jsou ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami.

5. září 2013

předseda

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Evropský účetní dvůr

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Lucemburk, LUCEMBURSKO

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Informace na podporu prohlášení o věrohodnosti*Rozsah a koncepce auditu*

16. Připomínky týkající se spolehlivosti účetní závěrky ERF jsou uvedeny v bodě VI prohlášení o věrohodnosti a vycházejí z auditu finančních výkazů⁽¹²⁾ a zprávy o finančním plnění osmého, devátého a desátého ERF⁽¹³⁾. Součástí auditu bylo testování částek a zveřejněných údajů a posouzení použitých účetních zásad, podstatných odhadů provedených vedením a celkové prezentace účetní závěrky.

17. Celková koncepce a metodika auditu Účetního dvora je popsána v **části 2 přílohy 1.1** kapitoly 1 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2012 o plnění rozpočtu. Připomínky ke správnosti operací ERF jsou uvedeny v bodech VII–X prohlášení o věrohodnosti a vycházejí z těchto prvků:

- a) audit všech příspěvků členských států a vzorku ostatních druhů příjmových operací;
- b) audit vzorku 30 závazků⁽¹⁴⁾;
- c) audit vzorku 167 průběžných a konečných výdajových operací schválených sedmi delegacemi EU nebo ústředními útvary Komise⁽¹⁵⁾. Pokud to bylo třeba, proběhla návštěva prováděcích organizací a konečných příjemců na místě, aby bylo možno uskutečnění operace vykázané ve finančních zprávách nebo prohlášení o výdajích ověřit;
- d) posouzení účinnosti systémů dohledu a kontroly v ústředních útvarech GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid a v delegacích EU, které se týkalo těchto oblastí:

⁽¹²⁾ Viz článek 122 nařízení Rady (ES) č. 215/2008: finanční výkazy obsahují rozvahu, výsledovku, výkaz peněžních toků, výkaz změn čistých aktiv a přehled pohledávek evropských rozvojových fondů.

⁽¹³⁾ Viz článek 123 nařízení Rady (ES) č. 215/2008: zprávy o finančním plnění obsahují tabulky uvádějící rozpočtové prostředky, závazky a platby.

⁽¹⁴⁾ Souhrnné finanční závazky a odpovídající právní závazky (dohody o financování) po přijetí rozhodnutí o financování Komisí.

⁽¹⁵⁾ GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid: 126 projektů a 40 plateb rozpočtové podpory; GR ECHO: jedna platba na projekt humanitární pomoci.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚĎ KOMISE

- i) kontrol *ex ante*, které provádějí schvalující osoby, externí orgány dohledu (u zakázek na stavební práce) nebo externí auditoři (u programových odhadů ⁽¹⁶⁾, grantů a smluv o dodávkách služeb založených na poplatcích). Účetní dvůr analyzoval, proč došlo k chybám, které zjistil,
 - ii) monitorování a dohledu. Toto posouzení zahrnovalo šetření studie GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid týkající se míry zbytkových chyb za rok 2012, která se částečně opírala o práci útvaru interního auditu Komise (IAS) ⁽¹⁷⁾,
 - iii) interního auditu;
- e) přezkum výroční zprávy o činnosti generálního ředitele GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid.

18. Jak je uvedeno v bodu 4, většinu nástrojů vnější pomoci financovaných ze souhrnného rozpočtu Evropské unie a z ERF provádí GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid. Připomínky Účetního dvora ohledně účinnosti systémů dohledu a kontroly i spolehlivosti výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálního ředitele za rok 2012 se týkají celé oblasti odpovědnosti GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid.

Spolehlivost účetní závěrky

19. Výsledovka zahrnuje jako příjem úroky z předběžného financování, které se týkají plateb předběžného financování ve prospěch příjemců ve výši více než 250 000 EUR. Aby od příjemců získala zpět úroky z větších plateb předběžného financování (tzn. plateb nad 750 000 EUR), je Komise povinna každoročně vystavovat inkasní příkazy ⁽¹⁸⁾. K tomuto zpětnému získávání prostředků však dochází jen zřídka. Kromě toho bývají někdy úroky vytvořené z plateb předběžného financování započteny oproti žádostem o proplacení vzniklých nákladů: tyto úroky nejsou vykázány v účetní závěrce jako příjmy.

19. Komise uznává, že i přes upomínku pověřeným schvalujícím osobám s přenesenou pravomocí ve výročním dopisu před uzavěrkou se úroky z plateb předběžného financování nad 750 000 EUR ne vždy každoročně vymáhají. DEVCO by však chtělo zdůraznit, že úroky získané z předběžného financování se vždy berou v úvahu při určování finanční situace před uzavřením zakázek. DEVCO podnikne v roce 2013 v tomto směru zvláštní akce:

— Zašle pověřeným schvalujícím osobám s přenesenou pravomocí nótu, v níž jim připomene pravidla z finančního nařízení týkající se této problematiky.

— Podrobně přezkoumá všechny smlouvy s otevřeným předběžným financováním nad 750 000 EUR ke konci roku 2012.

⁽¹⁶⁾ Programový odhad je vypracováván zpravidla jednou ročně s cílem stanovit pracovní program a zdroje nezbytné k jeho plnění. Provádí jej daná instituce nebo dotčený příjemce, podléhá však předchozímu schválení zástupce partnerské země a Komise.

⁽¹⁷⁾ IAS je jedním z generálních ředitelství Komise. V jeho čele stojí interní auditor Komise, útvar je podřízen výboru pro sledování auditu. Jeho úkolem je poskytovat nezávislé ujištění o účinnosti systémů vnitřní kontroly a napomáhat Komisi prostřednictvím stanovisek, poradenství a doporučení.

⁽¹⁸⁾ Čl. 8 odst. 3 finančního nařízení pro desátý ERF.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVŮRA

ODPOVĚĎ KOMISE

20. Stejně jako v předchozích letech Účetní dvůr často zjišťoval operace, které byly nesprávně zaevidovány⁽¹⁹⁾. Studie, kterou v roce 2012 provedlo GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid, rovněž zjistila, že operace byly často nesprávně evidovány ve Společném informačním systému pro oblast vnějších vztahů (Common RELEX Information System, CRIS). Ačkoli Účetní dvůr nenašel v této souvislosti žádné významné (materiální) chyby z hlediska spolehlivosti účetní závěrky, zůstávají tyto chyby zdrojem obav, neboť ovlivňují přesnost údajů použitých k vypracování roční účetní závěrky, zejména pokud jde o oddělování účetních období na konci roku⁽²⁰⁾.

U předběžného financování od 250 000 EUR do 750 000 EUR umožňuje místní systém CRIS FED v současné době pouze znovu vykazovat inkasní příkazy do nákladů, takže nelze zjistit úroky. GŘ DEVCO předpokládá, že zlepšený systém CRIS umožní uznávání, ale bude k dispozici teprve v říjnu 2013.

20. Jak uvádí Účetní dvůr, Komise vynaložila v roce 2012 značné úsilí, což vedlo k výraznému zlepšení kvality údajů. Komise zdůrazňuje, že hodlá pokračovat v úsilí o zvýšení kvality údajů.

Po rozsáhlé studii provedené v roce 2012 byl vypracován akční plán, který se nyní dokončuje (k přijetí má dojít v polovině července 2013), přičemž některé prvky se již zkoumají a/nebo realizují. Spolu s tímto akčním plánem pracuje Komise v současné době na dalším zlepšení kvality údajů v několika směrech:

- a) Zlepšení systému CRIS, aby se zajistilo, že uživatelé budou dělat méně chyb (například akce 4.0 v „Hlavním plánu“ se zaměřuje na lepší uživatelské rozhraní systému CRIS, revizi dokumentace systému CRIS a vytvoření datového slovníku).
- b) Monitorování údajů v systému CRIS ústředím pomocí automatizovaných kontrol, cílené kontroly kvality účetnictví a zahájení studií k jednotlivým bodům po posouzení rizik.
- c) Zlepšení informací poskytovaných uživatelům prostřednictvím znalostní databáze systému CRIS a zvláštních kurzů.
- d) Vytvoření klíčových ukazatelů výkonnosti více zaměřených na zvýšení informovanosti o významu vysoké a úplné kvality údajů.

Správnost operací

21. Výsledky testování operací jsou shrnuty v **příloze 1**.

Příjmy

22. Příjmové operace, které Účetní dvůr kontroloval, nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami.

⁽¹⁹⁾ Např. druh smlouvy, data počátku a konce smlouvy, způsob řízení.

⁽²⁰⁾ Účelem oddělování účetních období je zajistit, aby příjmy a výdaje byly úplně a přesně zaznamenány v příslušném účetním období.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Závazky

23. Závazky, které Účetní dvůr kontroloval, nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami.

Výdajové operace

24. Ze 167 operací, které Účetní dvůr kontroloval, bylo 44 (26 %) zatíženo chybami. Účetní dvůr odhaduje nejpravděpodobnější míru chyb na 3,0 % ⁽²¹⁾.

Projekty

25. Pokud jde o 127 výdajových operací obsažených ve vzorku, 41 (32 %) z nich vykazovalo chyby, z toho 28 (68 %) byly chyby vyčíslitelné. Z 28 operací vykazujících vyčíslitelné chyby bylo 20 konečných operací, které předtím prošly kontrolou ze strany Komise.

26. Chyby se častěji vyskytovaly u operací souvisejících s programovými odhady, granty a dohodami o příspěvcích mezi Komisí a mezinárodními organizacemi než u jiných forem podpory: ze 71 operací tohoto typu, které byly testovány, bylo 31 (44 %) zatíženo chybami.

27. Hlavní typy vyčíslitelných chyb zjištěných v operacích souvisejících s projekty se týkaly (viz rámeček 1):

- a) způsobilosti: výdaje týkající se činností a služeb neuvedených ve smlouvě (12 operací), nedodržení postupů zadávání zakázek ze strany příjemce (čtyři operace) a výdaje vzniklé mimo prováděcí období (dvě operace) nebo překračující stanovený rozpočet (s vlivem na dvě operace);
- b) výskytu: chybějící faktury či jiná podkladová dokumentace k odůvodnění výdajů (dvě operace), neposkytnuté služby nebo neprovedené práce (dvě operace) a výdaje, které příjemci nevyňaložili (jedna operace);
- c) přesnosti: chybný výpočet vykázaných výdajů (tři operace).

⁽²¹⁾ Účetní dvůr vypočítává odhad míry chyb na základě reprezentativního statistického vzorku. Uvedená hodnota představuje nejlepší odhad. Účetní dvůr se s 95% mírou jistoty domnívá, že míra chyb v daném základním souboru se pohybuje mezi 1,5 % (dolní hranice) a 4,5 % (horní hranice).

PŘÍPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Rámeček 1 – Příklady chyb v projektových operacích*Neprovedené práce*

Účetní dvůr prověřoval průběžnou platbu ve výši 464 640 EUR v rámci zakázky o údržbě pozemních komunikací v Senegalu. Práce týkající se upevnění dolní části náspu, které dodavatel vyfakturoval, orgán dohledu osvědčil a Komise proplatila, nebyly provedeny. Komise následně zahájila komplexní technický audit dané zakázky.

Hodnota zakázky byla zvýšena nad přípustný limit

Účetní dvůr prověřoval zúčtování zálohy ve výši 305 738 EUR v rámci programu podpory zdravotnictví v Demokratické republice Kongo. Hodnota dvou zakázek byla zvýšena o 58 %, resp. 68 % za vícepráce nezbytné k dokončení původní zakázky. Útvar řízení projektu na vnitrostátním ministerstvu si nebyl vědom toho, že pro hodnotu takových víceprací existuje v původní zakázce limit ve výši 50 %.

ODPOVĚĎ KOMISE

Rámeček 1 – Příklady chyb v projektových operacích*Neprovedené práce*

Zpráva o technickém auditu z dubna 2013 ukazuje, že nebylo realizováno celkem 39 095 EUR (0,94 % z celkové ceny zakázky) fakturovaných za zpevnění silnic a krajnic.

Smluvní dodavatel díla mezitím provedl fakturované zpevnění silnic a krajnic.

Decentralizovaný zadavatel zakázky při konečném vyúčtování rozhodne o případném vystavení inkasních příkazů a uložení smluvních pokut smluvnímu dodavateli prací i smluvnímu dodavateli služeb, který na zhotovení díla dohlížel.

Hodnota zakázky byla zvýšena nad přípustný limit

Probíhá doplňkový audit, který má zjistit případné další nezpůsobivé částky.

Delegace EU připomněla vnitrostátní schvalující osobě platná pravidla. Vnitrostátní schvalující osoba rozeslala oběžník, jehož obsah předtím dohodla s delegací EU.

28. Nejčastějším typem nevyčíslitelných chyb byla nedostatečná podkladová dokumentace (pět operací) a nedostatky postupů při zadávání veřejných zakázek (pět operací).

Rozpočtová podpora

29. U 40 testovaných operací rozpočtové podpory byly tři (8 %) zatíženy chybami a z toho dvě chyby (67 %) byly vyčíslitelné.

29. Komise nesdílí analýzu Účetního dvora týkající se jedné vyčíslitelné chyby.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

30. Vyčíslitelné chyby, které Účetní dvůr zjistil u operací rozpočtové podpory, se týkaly nesprávného uplatnění metody bodování při určování toho, zda příjemci splnili podmínky u plateb vázaných na výkonnost, nebo neposuzování souladu s konkrétními podmínkami plateb (dvě operace) (viz rámeček 2). Účetní dvůr rovněž zjistil nevyčíslitelné chyby: Komise uspokojivě neprokázala, že příjemci splnili obecné podmínky způsobilosti pro platby rozpočtové podpory⁽²²⁾. Komise neporovnala pokrok přijímajících zemí při provádění konkrétních politik nebo reformy řízení veřejných financí s cíli, které byly stanoveny pro zkoumané období (dvě operace).

Rámeček 2 – Příklad chyby v operacích rozpočtové podpory*Nestanovení konkrétní platební podmínky*

Účetní dvůr prověřoval platbu ve výši 600 000 EUR týkající se podpory programu hospodářských reforem ve Vanuatu v období 2007–2010, včetně pohyblivé položky ve výši 200 000 EUR vázané na výkonnost. Podle dohody o financování měla Komise povinnost vybrat konkrétní ukazatele výkonnosti stanovené ve výroční zprávě o rozvoji pro řízení veřejných financí, což ale neučinila. Komise usoudila, že pro výplatu pohyblivé položky stačí, aby vycházela z posouzení celkového pokroku Vanuatu při reformě řízení veřejných financí (obecná podmínka způsobilosti). To bylo v rozporu s dohodou o financování, jež stanoví, že Komise provede platbu pouze v případě, že budou splněny konkrétní i obecné podmínky.

ODPOVĚĎ KOMISE

30. *Rozpočtová podpora je nástrojem politiky založeným na dlouhodobém vztahu mezi Komisí a partnerskými zeměmi. Při rozhodování o uvolnění plateb bere Komise v úvahu pokrok, kterého bylo dosaženo s ohledem na jednotlivé ukazatele a podmínky.*

Komise bere s potěšením na vědomí výrazné snížení počtu nevyčíslitelných chyb v posledních letech.

Komise má za to, že dosažení takových hodnot ukazatelů, jaké byly dohodnuty s partnerskou vládou, by nemělo být hodnoceno příliš rigorózně. Podmínky plateb vázaných na výkonnost sice hrají důležitou úlohu v tom, že stimulují země k plnění zásadních politických cílů, ale Komise se domnívá, že ukazatele je nutno posuzovat s ohledem na cíle, které měří, a na souvislosti, v nichž probíhá rozvoj země.

Rámeček 2 – Příklad chyby v operacích rozpočtové podpory*Nesprávné uplatnění konkrétní podmínky*

V souladu s rozhodnutím Komise jsou jak obecné, tak i konkrétní podmínky řízení veřejných financí v dohodě o financování (FA) v zásadě stejné a týkají se celkového pokroku v reformě řízení veřejných financí. Komise kladně ohodnotila celkový pokrok Vanuatu dosažený do roku 2010 při reformě řízení veřejných financí. Tento pozitivní trend potvrzují příslušné ukazatele týkající se řízení veřejných financí ve výroční zprávě vlády o rozvoji. Delegation kromě toho potvrdila, že tento pozitivní trend a úsilí mají trvalý charakter a v politicky obtížném roce 2011 byly v souladu se strategií reformy řízení veřejných financí z roku 2008.

⁽²²⁾ Účetní dvůr rovněž zjistil systémové nedostatky. Dohody o financování někdy obsahují přísné a nerealistické vyčíslené platební podmínky. Jedna z těchto dohod například stanovovala jako platební podmínku 100 % pokrytí u očkovací kampaně. Takovouto úroveň pokrytí však nedosahuje žádná země na světě.

Účinnost systémů

31. Výsledky prověrky systémů dohledu a kontroly, kterou Účetní dvůr provedl, jsou shrnuty v **příloze 2**.

Kontroly ex ante

32. Vzhledem k vysoce rizikovému prostředí (viz bod 6) se GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid opírá převážně o kontroly *ex ante* (které provádějí zaměstnanci Komise, externí orgány dohledu nebo externí auditoři před platbami na projekt) s cílem předcházet neoprávněným platbám, odhalovat je a napravovat. Stejně jako v předchozích letech však četnost chyb zjištěných Účetním dvorem, včetně některých chyb s vlivem na konečná prohlášení o výdajích, která byla předmětem externích auditů a ověřování výdajů, poukazuje na nedostatky těchto kontrol *ex ante*. Studie, kterou v roce 2012 provedlo GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid, také zjistila, že značný počet (dvě třetiny) zpráv o auditu přijatých v roce 2011 vykazoval nedostatečnou kvalitu.

33. Dvě delegace EU, které Účetní dvůr navštívil, náležitě nekontrolovaly opatření přijatá na základě zpráv o auditu. Výroční zpráva o činnosti uznává, že hlavní příčinou chyb je skutečnost, že nezpůsobilé částky nejsou získávány zpět nebo že neexistuje vysvětlení, proč nebyly získány zpět v návaznosti na zprávy o auditu nebo o ověřování výdajů⁽²³⁾.

34. Audit provedený Účetním dvorem ukázal, že pozdní zúčtování a ukončování zakázek ovlivňují kvalitu kontrol *ex ante* a významně zvyšují riziko narušené auditní stopy nebo chybějící podkladové dokumentace⁽²⁴⁾. V operacích týkajících se ERF i rozpočtu EU Účetní dvůr našel staré zakázky, u nichž byly výdaje zúčtovány pozdě. V důsledku toho jsou odpovídající jednotlivé finanční závazky stále otevřené nebo byly uzavřeny dlouho po konci období provádění dané zakázky.

32. Komise přikládá velký význam kvalitě auditů a vyvíjí nástroje, které pomohou manažerům auditů v Komisi lépe posuzovat kvalitu auditních zpráv.

33. V pracovním plánu uvedeném v odpovědi Komise na bod 38 se předpokládá, že s pomocí auditního modulu v systému CRIS bude vyvinut speciální nástroj, jenž umožní Komisi řádně sledovat následný postup po auditních zprávách.

34. V rámci externí studie z roku 2012 zavedla Komise postup pro zkoumání všech zakázek, u nichž období aktivity skončilo již před více než 18 měsíci. Útvary jsou požádány, aby se vyjádřily k tomu, proč jsou zakázky stále otevřené a jak hodlají zajistit uzavření zakázek v co nejkratším čase. Tento postup vedl ke snížení počtu otevřených zakázek o 1 038 na konci zúčtovacího roku ERF (ze 7 470 na konci roku 2011 na 6 432 na konci roku 2012). Ve snaze o pokračování v tomto úsilí byl v dubnu 2013 zahájen podobný postup.

⁽²³⁾ Strana 71.

⁽²⁴⁾ V pěti z osmi takových případů Účetní dvůr zjistil vyčíslitelné chyby.

Monitorování a dohled*Informační systém pro řízení*

35. Jak uváděly předchozí výroční zprávy⁽²⁵⁾, informační systém GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid pro řízení vykazuje nedostatky, které se týkají výsledků externích auditů a navazujících opatření, ověřování výdajů a monitorovacích návštěv. V důsledku těchto nedostatků může generální ředitel jen obtížně vyžadovat odpovědnost vedoucích oddělení nebo delegací EU za včasné přijetí opatření a nápravu zjištěných nedostatků systému a chyb.

Monitorovací návštěvy

36. Všech sedm delegací, které Účetní dvůr navštívil, mělo dobrý přehled o provozním provádění projektů, zejména díky monitorovacím návštěvám. Avšak jen jedna ze sedmi delegací EU tyto návštěvy vybírala a plánovala na základě posouzení rizik. GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid vyvíjí nástroj, který by měl delegacím EU pomoci lépe prověřovat své portfolio projektů a na základě posouzení rizik upřednostňovat návštěvy projektů, u nichž je monitorování nejvíce zapotřebí. Účetní dvůr rovněž našel nedostatky ve způsobu, jakým dvě ze sedmi delegací EU monitorovaly plnění projektu nebo kontrolovaly opatření přijatá na základě výsledků těchto návštěv.

Studie míry zbytkových chyb z roku 2012

37. Na základě předchozího doporučení Účetního dvora⁽²⁶⁾ GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid provedlo svou první studii míry zbytkových chyb s cílem posoudit míru chyb, které unikly všem kontrolám řízení určeným k prevenci, zjištění a nápravě chyb. Studie zahrnovala šetření reprezentativního vzorku operací z ukončených zakázek, které mělo určit, zda byly výdaje vynaloženy na zamýšlené účely, byly v souladu s příslušnými pravidly a byly správně vypočteny. Zjištěné chyby byly použity k odhadu nejpravděpodobnější chyby v souboru ukončených smluv.

35. Auditní modul informačního systému pro řízení vnější pomoci (CRIS) byl navržen tak, aby umožnil plánování a zaznamenávání výsledků externích auditů, nikoli k tomu, aby sledoval opatření, která Komise v návaznosti na tyto audity přijímá. Komise však plánovala vyvinout tuto funkčnost ve střednědobém horizontu, bude-li na to mít prostředky.

Komise vyvinula nástroj pro plánování misí. Kromě toho připravuje reformu monitorování a vykazování, která má být realizována počátkem roku 2014.

36. V jednom případě delegace EU navázala na hlavní nález z monitorovací zprávy. Hlavní příčinou problémů při realizaci silničních prací, které jsou uvedeny ve zprávě ze služební cesty, byla obtížná bezpečnostní situace.

V druhém případě delegace přijala opatření k podrobnějšímu sledování realizace druhé etapy projektu.

⁽²⁵⁾ Bod 42 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2010 a bod 43 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2011.

⁽²⁶⁾ Bod 54 písm. a) výroční zprávy za rok 2009, bod 62 písm. a) výroční zprávy za rok 2010 a bod 58 písm. a) výroční zprávy za rok 2011.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

38. Výsledky studie míry zbytkových chyb z roku 2012 uvádí výroční zpráva o činnosti⁽²⁷⁾. Studie odhaduje míru zbytkových chyb na 3,63 %, tj. nad prahem významnosti (materiality) ve výši 2 % stanoveným generálním ředitelem GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid. Hlavní druhy chyb zjištěných ve studii jsou následující:

- a) chyby v operacích s mezinárodními organizacemi (38,0 % míry zbytkových chyb);
- b) částky nezískané zpět (nebo částky, u nichž chybí vysvětlení, proč nebyly získány zpět, mimo mezinárodních organizací) v návaznosti na zprávy o auditu nebo ověřovací návštěvy (26,7 % míry zbytkových chyb);
- c) chyby týkající se finančních prostředků řízených nepřímo příjemci mimo mezinárodní organizace (20,1 % míry zbytkových chyb);
- d) chybějící dokumentace týkající se postupů zadávání zakázek (15,2 % míry zbytkových chyb).

39. Návrh metodiky pro zjištění míry zbytkových chyb byl obecně přiměřený a studie poskytla zajímavé a potenciálně užitečné výsledky. V řadě ohledů však existuje prostor pro další zlepšení této metodiky, a to ve věci:

- a) míry spoléhání se na předešlé zprávy o auditu nebo ověření;
- b) metody výpočtu míry chyb pro jednotlivé operace;
- c) přístupu k operacím, u nichž nebylo možné okamžitě získat dokumentaci.

ODPOVĚĎ KOMISE

38. V souladu s postupy Komise byl vypracován akční plán na další zlepšení systému vnitřní kontroly. Tento plán obsahuje mimo jiné akce ke zvyšování informovanosti, školení a poradenství, posílení odpovědnosti delegací, intenzivnější spolupráci s mezinárodními organizacemi a zefektivnění kontrolního systému.

39. Výsledky studie míry zbytkových chyb z roku 2012 byly přímo využity pro výroční zprávu o činnosti za rok 2012 obsahující prohlášení o věrohodnosti, a byly tudíž pro Komisi skutečně velmi užitečné. Studie míry zbytkových chyb z roku 2012 byla první takovou realizovanou studií a poznatky z ní umožní dále zlepšovat metodiku.

- a) Komise projedná tento problém se smluvním dodavatelem.
- b) Komise projedná tento problém se smluvním dodavatelem.
- c) Opatření, která je třeba přijmout k provádění odhadů, jsou podrobně popsána v Revidované příručce s pokyny, která se použije pro studii míry zbytkových chyb v roce 2013.

⁽²⁷⁾ Strany 54–56.

Interní audit

40. Ve své výroční zprávě za rok 2011 ⁽²⁸⁾ Účetní dvůr uvedl, že reorganizace, kterou Komise provedla v roce 2011, měla zásadní dopad na činnost oddělení interního auditu (IAC) ⁽²⁹⁾. Ve své odpovědi na výroční zprávu Účetního dvora za rok 2011 se Komise zavázala posoudit kapacitu IAC a zvážit její případné navýšení, bude-li to odůvodněné ⁽³⁰⁾. To se nestalo. V roce 2012 nedošlo k žádnému zlepšení: provádění ročního pracovního plánu oddělení interního auditu bylo znovu významným a negativním způsobem ovlivněno ⁽³¹⁾.

Přezkum výroční zprávy o činnosti

41. Ve svém prohlášení o věrohodnosti generální ředitel uvádí výhradu týkající se legality a správnosti operací, protože částka, která je podle něj riziková (259,5 milionů EUR), představuje více než 2 % plateb schválených v účetním období.

42. Generální ředitel však zároveň prohlašuje, že „zavedené kontrolní postupy poskytují nezbytné záruky, pokud jde o legalitu a správnost operací“ ⁽³²⁾. Výroční zpráva o činnosti rovněž uvádí, že číselný údaj míry zbytkových chyb ve výši 3,63 % je odhadem „maximální rizikové částky“ ⁽³³⁾, „nezpochybňuje celkový kontrolní systém“ a ukazuje, že „většina chyb je spojena s omezeným počtem nedostatků, které se týkají zejména provádění kontrolních opatření, kterými se může a bude následně zabývat GŘ DEVCO během roku 2013“ ⁽³⁴⁾.

40. *Od roku 2013 se činnost oddělení interního auditu zlepšuje díky několika přijatým opatřením.*

⁽²⁸⁾ Bod 50 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2011.

⁽²⁹⁾ IAC je oddělením generálních ředitelství Komise. Je řízen vedoucím oddělení, který je podřízen přímo generálnímu řediteli. Jeho úkolem je poskytovat nezávislé ujištění o účinnosti systému vnitřní kontroly s cílem zlepšit činnost generálního ředitelství.

⁽³⁰⁾ Odpověď Komise na bod 59 písm. e) výroční zprávy Účetního dvora za rok 2011.

⁽³¹⁾ Roční plán práce předpokládá dokončení jednoho probíhajícího auditu, tři nové audity a tři audity následných opatření. Do konce roku 2012 byl dokončen pouze jeden audit.

⁽³²⁾ Strana 73.

⁽³³⁾ Strana 71.

⁽³⁴⁾ Strana 72.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

43. Účetní dvůr zastává názor, že se jedná o zavádějící prezentaci výsledků studie míry zbytkových chyb:

- a) míra zbytkových chyb není „maximální částkou“, ale nejlepším odhadem (nejpravděpodobnějším odhadem). Skutečná míra chyb by mohla být vyšší;
- b) míra zbytkových chyb není odhadem „rizikové částky“, ale odhadem chyb, které ke konci cyklu řízení zůstávají nezjištěny a neopraveny, a tato míra je tedy konečná ⁽³⁵⁾;
- c) systémy dohledu a kontroly nejsou účinné, jestliže neodhalují a neopravují významné (materiální) chyby;
- d) výroční zpráva o činnosti popisuje hlavní typy chyb, které se objevují ve výdajích GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid ⁽³⁶⁾, s výjimkou nedostatků v postupu zpětného získávání částek však neanalyzuje, proč k chybám došlo a které aspekty systému dohledu a kontroly GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid selhaly.

44. V roce 2012 útvar interního auditu (IAS) provedl omezený audit postupu GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid týkajícího se výroční zprávy o činnosti. Zjistil, že výroční zpráva o činnosti neposkytovala dostatečné informace o tom, jak toto generální ředitelství dospělo k přiměřené jistotě o legalitě a správnosti výdajů ve víceletém horizontu. Tato zjištění se shodují se zjištěními Účetního dvora.

ODPOVĚĎ KOMISE

43.

- a) Komise souhlasí s tím, že částka vystavená riziku a uvedená ve výroční zprávě o činnosti GR DEVCO za rok 2012 je nejpravděpodobnějším odhadem v souladu se stávajícími pokyny pro výroční zprávy o činnosti za rok 2012. Skutečná míra chyb by mohla být vyšší, ale také nižší.
- b) Pojem „částka vystavená riziku“ se používá ve výroční zprávě o činnosti plně v souladu se stávajícími pokyny Komise pro přípravu výročních zpráv o činnosti. Tyto pokyny vymezují „částky vystavené riziku“ jako finanční dopad chyb z hlediska skutečné rozpočtové finanční expozice v průběhu kalendářního roku.

Komise souhlasí s tím, že výsledky studie míry zbytkových chyb nejsou odhadem částky vystavené riziku.

- c) Většina chyb souvisí s omezeným počtem nedostatků týkajících se zejména realizace kontrol. Návrh kontrolního systému se proto jeví být správný a není třeba jej měnit.
- d) Komise provede při přípravě příští výroční zprávy o činnosti analýzu požadovanou podle stávajících pokynů. Akční plán uvedený v bodě 38 se týká všech druhů chyb, které byly zjištěny kontrolním systémem a Účetním dvorem. Akčnímu plánu předcházela podrobná analýza původu těchto chyb. Kromě toho obsahuje také definice toho, jak jsou řešeny chyby popsané v akčním plánu. Z analýzy vyplynul závěr, že koncepce kontroly jako takové byla správná a že chyby byly způsobeny prováděním.

⁽³⁵⁾ „Zbytkové chyby jsou chyby, které nebyly odhaleny při žádné z preventivních, zjišťovacích ani opravných kontrol realizovaných ve stávajícím kontrolním rámci“. (Manuál pro měření míry zbytkových chyb pro GR pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid, květen 2013).

⁽³⁶⁾ Strany 56 a 71.

Závěry a doporučení

Závěry

45. Na základě svého auditu dospěl Účetní dvůr k závěru, že účetní závěrka ERF za rozpočtový rok 2012 ve všech významných ohledech věrně zobrazuje finanční situaci ERF k 31. prosinci 2012 a výsledky jejich činností a peněžní toky za daný rok v souladu s ustanoveními finančního nařízení pro ERF a s účetními pravidly, která přijal jejich účetní.

46. Na základě svého auditu dospěl Účetní dvůr k závěru, že v rozpočtovém roce 2012:

- a) příjmy ERF nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami;
- b) závazky přijaté ERF nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami;
- c) výdajové operace ERF byly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami (viz body 24–30).

47. Na základě svého auditu dospěl Účetní dvůr k závěru, že zkoumané systémy dohledu a kontroly GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid jsou částečně účinné (viz body 18 a 31–44).

47. Komise souhlasí s tím, že i když je návrh systému kontroly víceméně konzistentní a správný, ještě je nutno dosáhnout pokroku v provádění kontrolních mechanismů.

Doporučení

48. **Příloha 3** uvádí výsledky přezkumu Účetního dvora, který se týkal pokroku při realizaci doporučení vyjádřených ve výročních zprávách z předchozích let. Ve výročních zprávách za roky 2009 a 2010 předložil Účetní dvůr šestnáct doporučení. GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid v plném rozsahu realizovalo pět doporučení, tři doporučení byla provedena ve většině ohledů a osm doporučení bylo provedeno v některých ohledech.

49. Pokud jde o doporučení provedená jen v některých ohledech, GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid přijímá určitá opatření, uspokojivá realizace doporučení však vyžaduje více času:

- a) GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid se připojilo k pracovní skupině, kterou vede GŘ pro rozpočet, s cílem přezkoumat nákladovou efektivnost své celkové kontrolní struktury;

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚĎ KOMISE

- b) vyvíjí nástroje a pokyny pro delegace EU, které jim mají pomoci lépe stanovovat priority jejich monitorovacích návštěv projektů a posuzovat kvalitu zpráv o auditu;
- c) vyvíjí nové funkce v rámci auditního modulu svého informačního systému CRIS s cílem zlepšit kontrolu opatření v návaznosti na zprávy o auditu.

50. Nebylo dosaženo dostatečného pokroku, pokud jde o kvalitu údajů v informačním systému CRIS. I přes snahu GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid o zvyšování povědomí o této problematice mezi delegacemi EU je tato oblast nadále zdrojem obav (viz bod 20).

51. Na základě tohoto přezkumu a zjištění a závěrů za rok 2012 Účetní dvůr doporučuje, aby GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid:

- **Doporučení 1:** přezkoumalo svou metodiku pro zjišťování míry zbytkových chyb,
- **Doporučení 2:** uvádělo ve výroční zprávě o činnosti přesný popis výsledků studií míry zbytkových chyb,
- **Doporučení 3:** zajistilo včasné zúčtování výdajů;
- **Doporučení 4:** podporovalo kvalitnější správu dokumentů na straně provádějících partnerů a příjemců,

50. Komise definovala „Hlavní plán“ pro kvalitu údajů, který zahrnuje různé akční plány, včetně těch, které se týkají školení zaměstnanců a komunikace s delegacemi. Tím se zajistí, že zaměstnanci Komise budou lépe vyskoleni a lépe informováni o osvědčených postupech a doporučeních pro zadávání údajů do systému CRIS. Byl rovněž zahájen rozsáhlý projekt na zlepšení uživatelského rozhraní systému CRIS s cílem snížit počet chyb při kódování.

Komise souhlasí se zlepšováním metodiky zjišťování míry zbytkových chyb na základě poznatků z první studie. Komise již přijala opatření v tomto směru. Na začátku studie v roce 2013 byl dodavatel požádán, aby vypracoval revidovanou metodiku a příručku, jež zohlední zkušenosti získané během první studie míry zbytkových chyb v roce 2012. Tato zpřesněná metodika se bude používat v rámci studie míry zbytkových chyb v roce 2013.

Výroční zpráva o činnosti za rok 2012 obsahovala velmi podrobný popis studie míry zbytkových chyb, který se řídil pokyny pro zpracování výročních zpráv. Komise souhlasí s tím, že ve výroční zprávě o činnosti za rok 2013 je třeba jasně rozlišovat mezi výsledky studie míry zbytkových chyb a jejich využitím pro účely prohlášení o věrohodnosti.

Komise toto doporučení přijímá a nedávno přijala opatření s cílem zajistit bezodkladné schválení výdajů,

Komise s doporučením souhlasí.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

- **Doporučení 5:** přijalo účinná opatření s cílem zlepšit kvalitu ověřování výdajů prováděných externími auditory,
- **Doporučení 6:** zajistilo správné provádění konkrétních podmínek plateb rozpočtové podpory,
- **Doporučení 7:** zajistilo každoroční vystavování inkasních příkazů týkajících se úroků z předběžného financování nad 750 000 EUR.

ODPOVĚĎ KOMISE

Komise toto doporučení přijímá a v rámci akčního plánu podle bodu 38 plánuje v roce 2013 prozkoumat možnosti zvýšení kvality a účinnosti auditů a ověřování. Bude to realizováno především s ohledem na audity a ověření provedené místními auditorskými firmami, které si najali příjemci.

Komise se bude i nadále starat o zajištění řádného uplatňování zvláštních podmínek pro platby rozpočtové podpory. Byla zřízena pracovní skupina pro rozpočtovou podporu za účelem řešení specifických zjištění auditu Účetního dvora.

Komise souhlasí s tímto doporučením a připomene schvalujícím osobám s přenesenou pravomocí pravidla týkající se každoročního vymáhání úroků z plateb předběžného financování nad 750 000 EUR. Ve snaze zvýšit informovanost proběhne navíc úplný přezkum případných úroků z těchto plateb předběžného financování, aby byla zajištěna shoda s ustanoveními finančního nařízení.

PŘÍLOHA 1

VÝSLEDKY TESTOVÁNÍ OPERACÍ V RÁMCI EVROPSKÝCH ROZVOJOVÝCH FONDŮ

	2012			2011	2010	2009
	Projekty	Rozpočtová podpora	Celkem			
Závazky celkem	23	7	30	30	30	50
Cekový počet operací ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170

VELIKOST A STRUKTURA VZORKU

Závazky celkem	23	7	30	30	30	50
Cekový počet operací ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170

VÝSLEDKY TESTOVÁNÍ ⁽²⁾ ⁽³⁾

Podíl testovaných operací s následujícím zjištěním:

Operace nezatížené chybami	68 % (86)	93 % (37)	74 % (123)	67 %	73 %	78 %
Operace zatížené jednou chybou nebo více chybami	32 % (41)	8 % (3)	26 % (44)	33 %	27 %	22 %

Analýza operací zatížených chybami

Analýza podle typu chyb

Nevyčíslitelné chyby:	32 % (13)	33 % (1)	32 % (14)	46 %	49 %	65 %
Vyčíslitelné chyby:	68 % (28)	67 % (2)	68 % (30)	54 %	51 %	35 %
Způsobilst	71 % (20)	100 % (2)	73 % (22)	52 %	70 %	23 %
Výskyt	18 % (5)	0 % (0)	17 % (5)	38 %	17 %	23 %
Přesnost	11 % (3)	0 % (0)	10 % (3)	10 %	13 %	54 %

ODHADOVANÝ DOPAD VYČÍSLITELNÝCH CHYB

Nejpravděpodobnější míra chyb

3,0 %

Horní hranice míry chyb

4,5 %

Dolní hranice míry chyb

1,5 %

⁽¹⁾ 167 operací představuje 167 jednotek vzorků podle metody výběru vzorků podle peněžních jednotek, kterou Účetní dvůr používá. Velké platby, zejména velké platby v rámci rozpočtové podpory, mohou být vybrány více než jednou a objevit se v tabulce jako více než jedna operace (k tomu dojde v případě, že jsou větší než interval výběru vzorku).

⁽²⁾ Pro lepší přehled o oblastech s různou mírou rizika v rámci této skupiny politik byl vzorek rozdělen na několik částí.

⁽³⁾ V závorkách je uveden skutečný počet operací.

PŘÍLOHA 2

VÝSLEDKY PROVĚRKY SYSTÉMŮ V RÁMCI EVROPSKÝCH ROZVOJOVÝCH FONDŮ A ROZVOJOVÉ POMOCI Z ROZPOČTU EU

Posouzení prověřovaných systémů

System	Kontroly <i>ex ante</i>	Monitorování a dohled	Interní audity	Celkové posouzení
GŘ pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid	Částečně účinné	Částečně účinné	Částečně účinné	Částečně účinné

KONTROLA V NÁVAZNOSTI NA PŘEDCHOZÍ DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÝCH ROZVOJOVÝCH FONDŮ

Rok	Doporučení Účetního dvora	Dosažený pokrok podle zjištění Účetního dvora					Odpověď Komise	
		Realizováno	Realizuje se		Nebylo realizováno	Již není použitelné		Nedostačné důkazní informace
			Ve většině ohledů	V některých ohledech				
2010	Úřad EuropeAid by měl vypracovat klíčový ukazatel odhadovaného finančního dopadu zbytkových chyb po provedení všech kontrol <i>ex ante</i> a <i>ex post</i> (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 62 písm. a)).	X						
	Úřad EuropeAid by měl posoudit nákladovou efektivitu různých kontrol, zejména systému pro kontroly operací <i>ex post</i> (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 62 písm. b)).			X			Úřad EuropeAid se přidal k pracovní skupině, v jejímž čele stojí GR pro rozpočet a která zkoumá nákladovou efektivnost jeho celkové kontrolní architektury.	
	Úřad EuropeAid by měl posílit účelnost monitorování projektů včetně návštěv na místě na základě víceletých plánů monitorování a hodnocení (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 62 písm. c)).			X			Úřad EuropeAid připravuje nástroje a pokyny pro delegace EU pro lepší stanovení priorit u monitorovacích návštěv projektů a pro posuzování kvality auditních zpráv.	
	Úřad EuropeAid by měl přezkoumat spolehlivost osvědčení vydávaných externími orgány dohledu, auditů a ověření výdajů (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 63 písm. a)).			X			V rámci akčního plánu uvedeného v odstavci 38 se předpokládá další zkvalitňování externích auditů.	
	Úřad EuropeAid by měl zavést řídicí informační systémy, které generálnímu řediteli a vedoucím delegací umožní lépe monitorovat následná opatření navazující na výsledky návštěv na místě, externích auditů a ověřování výdajů (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 63 písm. b)).			X			Úřad EuropeAid připravuje nové funkce v rámci auditního modulu informačního systému CRIS ke zlepšení následných opatření po auditech a ke zkvalitnění zpráv o ověření výdajů.	
Úřad EuropeAid by měl propojit informační systémy CRIS pro audit a CRIS pro inkasní příkazy (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 63 písm. c)).	X							

Rok	Doporučení Účetního dvora	Dosažený pokrok podle zjištění Účetního dvora					Odpověď Komise	
		Realizováno	Realizuje se		Nebylo realizováno	Již není použitelné		Nedosta- tečné důkazní informace
			Ve většině ohledů	V někte- rých ohle- dech				
2010	<p>Úřad EuropeAid by se měl nadále snažit zajistit, aby byly údaje v informačním systému CRIS evidovány přesně, v jejich úplnosti a včas (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 63 písm. d)).</p> <p>Úřad EuropeAid by měl zajistit, aby delegace důsledně uplatňovaly nový formát a systém podávání výročních zpráv delegací o reformách systémů řízení veřejných financí v přijímajících zemích, aby tak strukturovaným a formalizovaným způsobem prokazovaly pokrok v oblasti řízení veřejných financí (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 64 písm. a)).</p> <p>Úřad EuropeAid by měl prostřednictvím dialogu o politikách prosazovat stanovení jasných rámců pro hodnocení v programech reform systémů řízení veřejných financí přijímajících zemí (výroční zpráva za rozpočtový rok 2010, bod 64 písm. b)).</p>			X			<p>V současné době probíhají práce na odstranění uvedených nedostatků, ale v systému CRIS nechybí žádné finanční a/nebo jiné zásadní informace. Byl zpracován a je realizován nově definovaný Hlavní plán kvality údajů, včetně opatření týkajících se čištění dat, zlepšení informačního systému, sledování a kontroly, uživatelské dokumentace a školení.</p> <p>Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně realizováno. V roce 2011 byl zaveden online formulář pro zprávu EAMR (zpráva o řízení vnější pomoci), který obsahuje zvláštní oddíl o rozpočtové podpoře a o otázkách týkajících se řízení veřejných financí. Tuto pomůcku mají k dispozici všechny delegace EU a musí se používat, pokud v zemi probíhají programy rozpočtové podpory.</p>	
2009	<p>Úřad EuropeAid by měl v rámci svého plánovaného přezkumu celkové kontrolní strategie úřadu vypracovat klíčový ukazatel odhadovaného finančního dopadu zbytkových chyb po provedení všech kontrol <i>ex ante</i> a <i>ex post</i> vycházející například z přezkumu reprezentativního statistického vzorku uzavřených projektů (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 54 písm. a)).</p> <p>V rámci tohoto přezkumu by úřad EuropeAid měl posoudit nákladovou efektivitu různých kontrol, zejména systému pro kontroly operací <i>ex post</i> (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 54 písm. b)).</p>	X					<p>Úřad EuropeAid se přidal k pracovní skupině, v jejímž čele stojí GR pro rozpočet a která zkoumá nákladovou efektivnost jeho celkové kontrolní architektury.</p>	

Rok	Doporučení Účetního dvora	Dosažený pokrok podle zjištění Účetního dvora					Odpověď Komise	
		Realizováno	Realizuje se		Nebylo realizováno	Již není použitelné		Nedostačné důkazní informace
			Ve většině ohledů	V některých ohledech				
2009	Úřad EuropeAid by měl dokončit a rozšířit nástroj pro finanční řízení zaměřený na vysoké přirozené riziko chyb na úrovni prováděcích organizací, dodavatelů a příjemců s cílem zajistit přiměřené znalosti finančního řízení a pravidel způsobilosti (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 54 písm. c)).	X						
	Úřad EuropeAid by měl i nadále usilovat o to, aby delegace evidovaly údaje v systému CRIS Audit v úplnosti a včas (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 54 písm. d)).			X			V současné době probíhají práce na odstranění uvede- ných nedostatků, ale v systému CRIS nechybí žádné finanční a/nebo jiné zásadní informace. Byl zpracován a je realizován nově definovaný Hlavní plán kvality údajů, včetně opatření týkajících se čištění dat, zlepšení informačního systému, sledování a kontroly, uživatelské dokumentace a školení.	
	Koncepce systému CRIS Audit by měla být upravena tak, aby systém poskytoval informace o částkách konečných nezpůsobilých výdajů a o finančních opravách provedených po dokončení procesu schvalování auditu u auditovaného subjektu (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 54 písm. e)).			X			V pracovním plánu uvedeném v odpovědi Komise na bod 38 se předpokládá, že s pomocí auditního modulu v systému CRIS bude vyvinut speciální nástroj, jenž umožní Komisi řádně sledovat následný postup po audit- ních zprávách.	
	Úřad EuropeAid by měl zajistit, aby konkrétní podmínky pro variabilní tranše na základě výkonnosti jasně určovaly ukazatele, cíle, metody výpočtu a zdroje pro ověření (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 55 písm. a)).	X						
	Úřad EuropeAid by měl zajistit, aby zprávy delegací strukturovaně a formalizovaně prokazovaly pokrok v řízení veřejných financí na základě jasného stanovení kritérií, podle nichž měl být pokrok posuzován (tzn. výsledků, kterých měla přijímající vláda v dotčeném období dosáhnout), a uváděly dosažený pokrok a důvody, proč reformní program případně nebyl prováděn podle plánu (výroční zpráva za rozpočtový rok 2009, bod 55 písm. b)).		X				Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně reali- zováno. Výkonnostní rámec rozpočtové podpory se zlep- šil, zejména prostřednictvím revize pokynů pro rozpoč- tovou podporu z roku 2012.	